

Алфред Ван Вогт
Великия съдия

„Заклучение“ – чу се по радиото. – „По делото на Дъглас Еърд, съден за измяна на 2 август...“

С треперещи пръсти Еърд увеличи звука. Следващите думи прогърмяха: „...така че Дъглас Еърд се задължава в едноседмичен срок от днес, 17 септември 2460 година, да се яви в районната патрулна служба, където ще бъде отведен до най-близкия преобразувател, за да бъде изпълнена смъртната присъда...“

Цък!

Той не си спомняше да е угасял радиото. Един миг звукът отекваше из апартамента, а в следващия миг цареше мъртва тишина. Еърд се отпусна в мекото кресло и очите му, в които се четеше страх, се втречиха през прозрачните стени към блесналите покриви на Града на Съдията. През всички тези седмици той знаеше, че няма шанс. Беше се опитвал да си внуши, че научните му постижения ще наклонят везните в негова полза, но дори когато преценяваше колко ценни са те за човечеството, Еърд си бе дал сметка, че за Великия съдия гледната точка няма да бъде същата.

Беше направил фаталната грешка да подхвърли в присъствието на „приятели“, че и един обикновен човек като него, Дъглас Еърд, би могъл да управлява не по-зле от безсмъртния Велик съдия, и че всъщност не е лошо, ако на някой, който не е толкова далече от нуждите на човешките мисли, се даде възможност да издава декрети. Беше се обосновал: по-малко ограничения, повече индивидуалност. Изпитваше въодушевление този ден – денят, когато бе успял да прехвърли нервните импулси на пиле в нервната система на куче.

Беше се опитал да представи откритието като доказателство, че се е намирал в състояние на превъзбуда и не е разсъждавал нормално. Но полицейският следовател заяви, че тази причина е несъществена, неоснователна и няма отношение към делото. Отказа да изслуша какво е откритието и хладно постанови: "В определения срок ще бъдете посетен от официалния Научен следовател на Великия съдия и тогава ще му предадете откритието си заедно със съответната документация.

Еърд мрачно реши, че следователят ще го посети след ден-два. Залягваше се с възможността да унищожи всичките си книжа и документи. Потръпна при тази мисъл, но се отказа от подобен вид неподчинение на закона. Великия съдия контролираше живота така всеобхватно, че позволяваше на враговете си да останат на свобода до деня на тяхната екзекуция. Положение, за което пропагандният отдел на Съдията обичаше са вдига шум. Казваха, че за пръв път цивилизацията е достигнала

свобода на личността в такава висока степен. За Еърд обаче нямаше смисъл да поставя на изпитание търпението на Великия съдия, като унищожи изобретението си. Беше дълбоко убеден, че ако се откаже да участва в този фарс докрай, към него може да подхождат и с недотам „цивилизовани“ методи.

Седнал в апартамента си, заобиколен от всевъзможни най-съвременни удобства, Еърд въздъхна. Щеше да прекара последната седмица от живота си в каквото си иска разкош. Това бе доведено до съвършенство морално мъчение – да бъдеш свободен и да изпитваш чувството, че ти остава само да измислиш нещо, за да успееш да се отървеш. Но Еърд добре знаеше, че няма измъкване. Ако се качеше на малолитражния си самолет, трябваше да се отбие в най-близката патрулна служба, за да сложат сигнален печат на електронната му регистрация. Оттам нататък самолетът автоматично щеше да излъчва вибрации, по които летящите патрули щяха да се ориентират какви ограничения за време и място има разрешителното му.

По същия начин контролираха и него самия. Електронният код, отпечатан над лакътя на дясната му ръка, можеше да бъде задействуван от всеки полицейски участък и тогава Еърд щеше да усеща парене с постепенно увеличаваша се сила.

Въобще нямаше как човек да се изплъзне от ръцете на закона, създаден от Великия съдия.

Еърд уморено се изправи на крака. Най-добре щеше да е, ако приготви материалите, които ще иска Научният следовател. Лошо беше, че нямаше да има възможност за експерименти с по-висши форми на живот, но...

Еърд се сепна и спря на вратата към лабораторията. Цялото му тяло се разтърси при мисълта, каква страшна идея му е дошла на ум. Започна да трепери. Едва събра сили да се облегне отстрани на вратата, но скоро бавно се изправи.

– Само така!

Той изрече думите на глас, макар че говореше тихо и напрегнато – беше съвсем невероятно, а едновременно с това и обнадеждаващо, граничеше с чиста лудост. Тъкмо обзелата го надежда стана причина да изпита ужасна слабост. Еърд се строполи върху килима в лабораторията и остана да лежи там, като си приказваше тихичко някакви безумия, каквито може да си мърмори само един специалист по електроника:

„...и ще трябва да намеря по-голяма контролна решетка, също и повече течност, и...“

* * *

Специалният Научен следовател Джордж Молинс се върна в седалището на Великия съдия и поиска да бъде приет незабавно от него.

– Предайте му – рече той на главния съдебен пристав, – че се натъкнах на много важно научно откритие. Великия съдия ще разбере за какво става дума, като му кажете, че е от категория АА.

Докато Научния следовател чакаше да го приемат, той подреди инструментариума си, за да бъде готов за пренасяне, след което се изправи и огледа куполообразното преддверие. През една прозрачна стена се виждаха градините в ниското. Сред пищната зеленина му се мярна бяла дреха, което го накара да си спомни приказките, че в храма на Великия съдия винаги има поне седем изключителни красавици.

– Оттук, сър. Великия съдия ви очаква.

Човекът, който седеше зад бюрото, изглеждаше около трийсет и пет годишен. Само очите и устата издаваха истинската му възраст. Стиснал тънките си устни, безсмъртният вечно млад Велик съдия изучаваше в мълчание посетителя със студените си сини очи.

Посетителят му веднага се залови за работа. Щом вратата зад гърба му се затвори, той натисна едно копче и върху Великия съдия се изсипа фин спрей. Човекът зад бюрото мигновено клюмна.

Посетителят не беше припрян, но все пак бързаше. Замъкна отпуснатото тяло до куфарчето с инструментариума си и съблече Великия съдия до кръста. Бързо го инжектира с течността, която бе донесъл, и започна да прикрепва пластинките. Шест от едната и шест от другата страна. Сега оставаше само да ги свърже с кабели към собственото си тяло, да легне и да включи активатора.

* * *

Въпросът, който занимаваше Дъглас Еърд в деня, когато бе успял да прехвърли нервните импулси от пиле в нервната система на куче, беше следният: дали тази трансформация се извършваше докрай?

Личността, спореше той сам със себе си, е сложна структура. Тя се изгражда вследствие на безброй много дребни преживявания и както Еърд бе установил, накрая нервите на всяко тяло придобиват собствени вибрации.

Възможно ли беше дадените характерни вибрации да се предадат на друго тяло по изкуствен път и така между двете тела да протече нервна енергия? Да протече така естествено и лесно, че всяка клетка да

запечатата мислите и спомените на другото тяло? Да протече така пълно, че личността на едното тяло да премине в другото?

Фактът, че едно куче започваше да се държи като пиле, не стигаше за доказателство. Нормалният път за Еърд беше да експериментира много внимателно, преди да заложи опит с човешко същество. Но един човек, осъден на смърт, няма защо да обръща внимание на риска. Когато Научният следовател посети Еърд два дни преди екзекуцията, ученият упои следователя и веднага проведе експеримента.

Трансформацията не се извърши напълно. Останаха неясни спомени – достатъчно, за да се запази рутината и отиването до седалището на Великия съдия да се види на Еърд нещо познато и лесно. Еърд се тревожеше: важно беше да спази етикецията, когато се срещне с човека, който обикновено не допускаше до себе си никакви хора освен онези, на които бе свикнал да се доверява.

Оказа се, че всичко стана както трябва. В мига, когато Еърд усети съзнанието му да се замъглява, което бележеше началото при прехвърлянето на неговата личност от тялото на Научния следовател в тялото на Великия съдия, Еърд започна да действа. Пусна нов газ към Великия съдия, който щеше да го съживи след около пет минути. Едновременно с това напръска досегашното си тяло с моментално хващаща упойка. И точно когато изпаднаше в несвяст, усети как личността на безжалостният и суров Велик съдия влиза в тялото на следователя.

Пет минути по-късно Дъглас Еърд, вече в тялото на Великия съдия, отвори очи и предпазливо се огледа. Внимателно откачи кабелите, прибора инструментариума си и повика пристава. Както и беше очаквал, никой не постави под въпрос действията на Великия съдия. Отне му само час, за да стигне до апартамента на Дъглас Еърд и да премести личността на Великия съдия в някогашното си тяло, като същевременно върне личността на Научния следовател в собственото му тяло. Като предпазна мярка поръча да откарат Научния следовател в болница.

– Дръжте го там три дни под наблюдение – нареди той.

Като се върна в седалището на Великия съдия, Еърд прекара следващите няколко дни, като предпазливо се приспособяваше към приятната рутина на човек, който има абсолютна власт. Обмисляше хиляди планове как да направи от полицейската страна свободна страна, но като учен добре знаеше колко е необходимо тази промяна да стане, без да започнат безредици.

Едва в края на седмицата той попита между другото за предателя Дъглас Еърд. Научи интересна история. Оказа се, че човекът направил

опит да избяга. Успял да прелети около хиляда километра с нерегистриран самолет, но бил засечен от местен патрул. Веднага тръгнал към планините. Когато не се явил на определената за екзекуция сутрин, вграденото в ръката му устройство било включено. Малко преди залез слънце едно уморено, обезумяло и загубило човешкия си облик същество се появило, олюлявайки се, в планинския полицейски участък, като крещяло, че то е Великия съдия. Тогава без повече отлагане извършили екзекуцията. Заключение на рапорта гласеше: „Според изпълняващите дежурството патрулни офицери рядко се е случвало осъден човек да оказва такава съпротива, преди да бъде предаден на преобразувателя.“

Великия съдия, разположен зад бюрото в разкошната си главна квартира, не се съмняваше в това.

1948

КРАЙ

© 1948 Алфред Ван Вогт
© 1988 Огняна Иванова, превод от английски

Alfred van Vogt
The Great Judge, 1948

Сканиране и OCR: Мандор, 2001
Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

Складът на световете. Американски фантастични разкази
Първо издание
Библиотека „Фантастика“, № 53

Съставител и преводач ОГНЯНА ИВАНОВА, 1988
Редактор АСЕН МИЛЧЕВ
Художник ВЕНЕЛИН ВЪЛКАНОВ, 1988
Библиотечно оформление ВАСИЛ МИЛОВСКИ
Художествен редактор БОРИС БРАНКОВ
Технически редактор СПАС СПАСОВ
Коректор МАЯ ХАЛАЧЕВА

Индекс 11/95376/6287-12-88

Американска. Дадена за печат м. XI.1987 г. Подписана за печат м. XII.1987 г. Излязла от печат м. III.1988 г. Формат 32/70/100, Изд. Коли 17,50. Печатни коли 27. УИК 18,49. Цена 2,82 лева.

Държавно издателство „Отечество“. Пл. „Славейков“ № 1, София
Държавна печатница „Георги Димитров“, бул. „Ленин“ № 117, София
с/о Jusautor, Sofia

Преводът е направен по: The Penguin Science Fiction Omnibus (1973); The Golden Apples of the Sun (1970); Short Science Fiction Tales (1963); Tiger by Tail, David MacKAY (1951); The Worlds of Clifford Simak (1953).

Предговор: Въведение, Айзък АЗИМОВ (Из предговорът към „Петдесет научнофантастични разказа“, изд. „Колиър-Макмилън“, Ню Йорк, 1962) – с.5–8;
Послеслов: Няколко думи за сборника и авторите – О.И [Огняна ИВАНОВА] – с.426–430.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/963>]